

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 76/2015 vp

Vastaus kirjalliseen kysymykseen YK:n vammaisyleissopimuksen määräysten voimaan saattamisesta Suomessa

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimittanut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Jaana Pelkosen /kok. näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KK 76/2015 vp:

Mitä hallitus aikoo tehdä varmistaakseen, että Suomen oikeustila vastaa kaikilta osin vammaisyleissopimuksen määräyksiä?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Hallitus antoi eduskunnalle 28. päivänä elokuuta 2014 esityksen (HE 108/2014 vp) laiksi sosiaalihuollon asiakkaan ja potilaan itsemääräämisoikeuden vahvistamisesta ja rajoitustoimenpiteiden käytön edellytyksistä sekä eräksi siihen liittyviksi laeiksi. Hallituksen esityksen tavoitteena oli muun muassa saattaa sosiaalihuollon asiakkaan ja potilaan itsemääräämisoikeutta koskeva sääntely vammaisten henkilöiden oikeuksia koskevan Yhdistyneiden Kansakuntien yleissopimuksen (vammaisyleissopimus) edellytysten mukaiseksi niin, että yleissopimus olisi voitu ratifioida hallituskauden aikana. Eduskunta ei ehtinyt käsitellä hallituksen esitystä loppuun vaalikauden aikana, ja esitys raukesi.

Hyväksyessään vammaisyleissopimuksen ja sen valinnaisen pöytäkirjan 3. päivänä maaliskuuta 2015 eduskunta edellytti, että ennen yleissopimuksen ratifioinnin loppuun saattamista varmistetaan, että sopimuksen 14 artiklan ratifioinnin edellytykset täyttyvät kansallisessa lainsäädännössä.

Vammaisyleissopimuksen ratifioiminen edellyttää vammaisten henkilöiden itsemääräämisoikeuteen kohdistuvia rajoituksia koskevan sääntelyn uudistamista, mikä tarkoittaa ensi vaiheessa kehitysvammaisten erityishuollosta annetun lain (519/1977, kehitysvammalaki) muuttamista. Kehitysvammalain tahdonvastaista erityishuoltoa koskevaa 32 §:n 1 momentin säännöstä on muutettava, ja lakia on täydennettävä itsemääräämisoikeuden vahvistamista ja rajoitustoimenpiteiden käytön edellytyksiä koskevilla säännöksillä. Vammaisyleissopimuksen ratifioinnin loppuun saattamisen aikataulu edellyttää, että kehitysvammalain muuttamista koskeva hallituksen esitys annetaan eduskunnalle syksyllä 2015.

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 76/2015 vp

Sosiaalihuollon asiakkaan ja potilaan itsemääräämisoikeuden vahvistamista ja rajoitustoimenpiteiden käytön edellytyksiä koskevan laajan kokonaisuudistuksen valmistelua on tarkoitus jatkaa erillisenä hankkeenaan kuluvan hallituskauden aikana.

Helsingissä 8.7.2015

Perhe- ja peruspalveluministeri Juha Rehula